

De gemeenten in het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Rijnland werken met elkaar en het Hoogheemraadschap samen aan het oppakken van het meten aan de afvalwaterketen. Een gezamenlijke Werkgroep Meten is hierbij de spil.

Samen wijzer

Metten in Rijnland

In juni 2012 sloten het Hoogheemraadschap en 27 gemeenten overeenkomsten om nog intensiever te gaan samenwerken in de afvalwaterketen. Gezamenlijk werken aan de drie K's: Kwaliteitsverbetering door kennisdeling, minder Kwetsbaarheid wanneer er vacatures vervuld moeten worden en minder Kosten bij investeringen en in het dagelijks beheer. De 27 gemeenten en Rijnland hebben zich verenigd in vijf regionale clusters (zie afbeelding): de Leidse Regio, de Bollenstreek, Kennemerland, Midden Holland en Holland Rijnland Oost. De overeenkomsten zijn een vervolg op de afspraak om samen te werken zoals die zijn vastgelegd in het Bestuursakkoord Water 2011. Per cluster is bepaald hoe de samenwerking eruitziet en welke samenwerkingsactiviteiten de komende jaren worden opgepakt. Nu zijn de clusters bezig met de uitwerking en implementatie van de samenwerkingsactiviteiten. Het samen meten staat bij alle clusters in de top 3 van prioriteiten.

Optimale afvalwatersystemen

Jaarlijks geven het hoogheemraadschap en de gemeenten circa 150 miljoen euro uit aan de afvalwaterketen en beheren zij een infrastructuur van riolen, gemalen, persleidingen en zuiveringen ter waarde van enkele miljarden. De Rijnlandse partners streven naar optimaal functionerende en goed gedimensioneerde afvalwatersystemen met een goede balans tussen kosten, inspanningen en resultaat. Het samen meten in de afvalwaterketen helpt om het hiervoor benodigde inzicht in het functioneren van de afvalwatersystemen te krijgen.

Er wordt al veel gemeten door de gemeenten en Rijnland. Op veel plaatsen moet er echter nog een slag worden gemaakt om met meten de informatie en het inzicht te kunnen verkrijgen die nodig zijn om de volgende stap op weg naar de 'optimale afvalwatersystemen' te kunnen zetten. Het is zonde als daarbij ieder voor zich het wiel uit moet vinden. Ook dat kan je beter samen doen met gebruik van ervaringen uit andere regio's. Dan kan meer Kwaliteit worden geleverd, neemt de Kwetsbaarheid af en bespaar je op Kosten. Om het samen meten en monitoren efficiënt op te pakken is de clusteroverstijgende Werkgroep Meten opgericht met een vertegenwoordiging vanuit elk cluster en Rijnland. Deze Werkgroep faciliteert het meten binnen Rijnland op twee manieren. Met een Basismetplan en daadwerkelijke ondersteuning.

Basismetplan

Een binnen het gehele beheergebied van Rijnland te gebruiken Basismetplan - dat geënt is op de meetcyclus (zie afbeelding) - is opgesteld. Met dit Basismetplan wordt geborgd dat iedere partij op dezelfde wijze omgaat met onder meer meetfrequentie, meetnauwkeurigheid en dataopslag. De eisen die aan de meest voorkomende typen metingen moeten worden gesteld zijn zodanig uitgewerkt dat ze 1 op 1 in een Programma van Eisen kunnen worden opgenomen. Daarmee garandeert het Basismetplan uni-

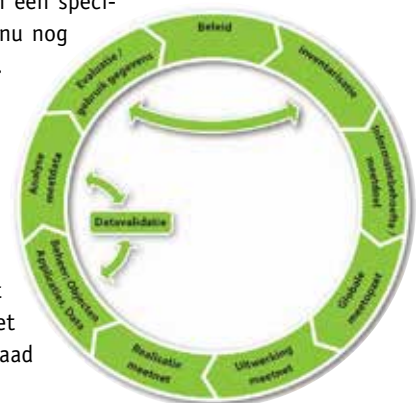
formiteit en uitwisselbaarheid en maakt het verdergaande samenwerking op het gebied van meten mogelijk. Ook de verantwoordelijkheden van de samenwerkende partners zijn aan de hand van de meetcyclus uitgewerkt. En niet onbelangrijk: er wordt veel geld bespaard, omdat het opstellen van een specifiek meetplan voor een gemeente nu nog maar een kleine inspanning vraagt.

Raad en daad

De werkgroep meten ondersteunt verder gemeente, zuiveringskring of cluster voor specifieke uitwerking van het meten voor deze deelgebieden. De werkgroep vormt hiermee een kennisplatform voor het meten en staat de clusters met raad en daad bij.

Het eindplaatje met betrekking tot meten aan de afvalwaterketen binnen Rijnland zal geleidelijk aan vorm krijgen. De groei verloopt daarbij via verschillende assen:

- Meetnet: Klein beginnen om niet vast te lopen in een datakerkhof en waar nodig het meetnet uitbreiden. Eerst alleen water-niveaus, debieten en neerslag. Later mogelijk ook complexere metingen;
- Keten en systeem: In eerste instantie zal veelal alleen aan de afvalwaterketen worden gemeten. Meten aan het ontvangende watersysteem kan een volgende stap zijn;
- Samen meten: Momenteel meten gemeenten en waterschap veelal 'ieder voor zich'. Dat zal groeien naar meetplannen samen opstellen, samen aanbesteden, meetdata (online) met elkaar delen, gezamenlijke hoofdpst, samen analyseren en interpreteren en mogelijk zelfs een gezamenlijke meetorganisatie op cluster- of waterschapsschaal. De stappen worden per regio / cluster gekozen. De lokale doelen en knelpunten zijn daarbij leidend. Het Basismetplan zorgt er voor dat deze groei goed kan verlopen omdat ieder hetzelfde 'wiel' gebruikt. Het voorwerk is gedaan. In 2014 zullen flinke stappen worden gezet. ■

*¹ Auteur(s) zijn werkzaam bij het Hoogheemraadschap van Rijnland, ² Auteur is werkzaam bij gemeente Rijnwoude, ³ Auteur is werkzaam bij Royal HaskoningDHV.